

Mit tanultam Porres Szent Mártontól

Porres Szent Márton 1569-ben született Limában. Édesapja spanyol lovag, aki elindult szerencsét próbálni az Újvilágba. Édesanyja egy néger lány. Az apa nem vette feleségül két gyermeke anyját, így őket az édesanya nevelte nagy szeretetben és keresztény hitben. Tudni kell, hogy akkoriban a gyarmatokon ez volt a rangsor: spanyol, indián, néger, mulatt. Ez a besorolás Márton egész életét befolyásolta.

Mindannyian beleszületünk valamilyen családi, társadalmi helyzetbe. Ki előnyökkel indul, ki hátrányokkal. Tudnunk kell, hogy itt is igaz: aki többet kapott – genetikában, szeretetben, anyagiakban, tudásban, lehetőségekben –, attól többet is kérnek számon. Vajon megfelelő életet szolgálata a hozzunkapott ajándékoknak? Szólok-e, teszek-e azok helyett is, akiknek a pusztá létezés is erőfeszítésbe kerül? Csodálom Mártont, hogy az „aljánépből” szentté „küzdötte fel” magát!

Márton egy fürdőmesternél tanulta a szakmát, sebészi és gyógyszerészi képesítést is szerzett, akkori viszonyok között orvosnak minősült. Hihetetlen szeretettel és kitartással gyógyította a legkülönbözőbb betegségeket, s hamarosan híre ment, hogy csodás gyógyulások is történének általa. Népszerűsége és híre folyamatosan nőtt, ami zavarta a mélyen hívő fiatalembert, ezért felvételét kérte a domonkos rendbe.

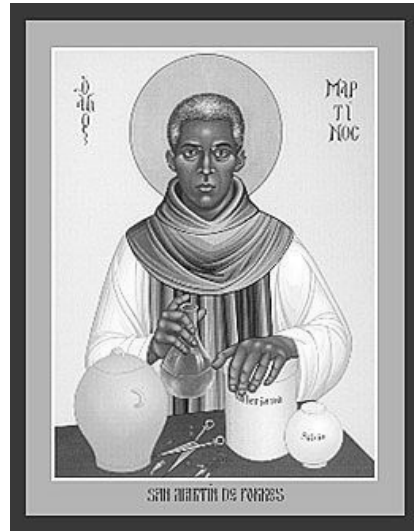
Sokszor szóba került már, hogy tudásunkat, tapasztalatainkat valóban jól kamatoztatjuk-e? Világi, szakmai tudásunkat át tudjuk-e vinni az Isten Országára építésére is? Szinte mindannyiunknak vannak olyan képességei, megszerzett ismeretei, amelyeket a kisközösség-építésben, a pasztorális munkában is használni tudnánk.

Az meg aztán, hogy Mártont zavarta a hírnév! Hát ilyen embert nem sokat ismerek. Szeretjük a megkálapolást. Pedig az utcasarkon imádkozó, emberek elismerését kereső farizeusok kapcsán figyelmeztet az ige: „már elnyerték jutalmukat”. Istentől nem „világi” sikerért várhatunk „vállvergetést”.

A rendben is tisztában voltak Márton képességeivel, de a szabályzat értelmében mulatt származású ember maximum harmadrendi, laikus testvér lehetett. Márton tisztában volt az igazságtalansággal, és

nem is volt könnyű leküzdenie indultait, a népszerűség tetőfokáról lezuhanva mégis végezte az aljammunkát a szerzetben. Sok imádságban töltött óra adott erőt számára. Kilenc év után végül is kinevezték betegápoló testvérnek.

Hol a határ az alázat és a mulyaság között? Manapság, amikor minden minket ért kis igazságtalan-

ságon is felháborodunk, Márton viselkedése elég bambának tűnik. Kilenc évig nem operált – ezt a pazarlást! Lehet, hogy csendes szolgálata legalább annyit gyógyított a szerzetbeli testvéreinek, mint orvosi tevékenysége? Lehet, hogy neki önmagának volt szüksége arra, hogy több időt tudjon az Istennel való bensőséges kapcsolatra szánni, a szinte 24 órás orvosi tevékenység helyett? Nem tudhatjuk.

Az viszont bizonyos, hogy ha szíkével nem is, de szavainkkal mi is tudunk hóhérokodni és gyógyítani is. Biztos vagyok benne, hogy mélyebb imádságos élettel én is hatásosabban tudnám kezelni felhorgadó indulataimat, s világosabban látnám, hogy min érdemes felháborodni. Van, amin kell! Az alázat tanulható, mert gyakorolható. Ez mindenképpen jó hír!

A 16. század végén Limában legalább tíz kórház működött: gazdagoknak, fehéreknek, feketéknek, szegényeknek stb. Márton minden megkülönböztetés nélkül gyógyította azokat, akik éppen rászorultak, legyen az spanyol nemes vagy afrikai rabszolga. A prior egy idő után nem tűrhette, hogy a kolostor kórházá válik, így Márton a nővére házáat rendezte be a betegek számá-

ra. Hatására több más karitatív intézmény is indult a városban: szegénykonyha, árvaház stb. Előkelő kezeltjei között volt a perui alkirály is, akinek adományai segítették Mártont abba, hogy a legszegényebbek számára is be tudja szerezni a szükségeseket.

Több történet (legenda?) is fennmaradt róla:

– amikor kolostora pénzsűkétbe került, felajánlotta, hogy őt adják el rabszolgának;

– egy nap az oltár előtt térdelve imádkozott, amikor az oltárterítő lángra kapott, de ő nem vette észre; úgy mentették ki az imádságában elmerült Mártont;

– egyik nap egy fekélyekkel teli koldust fektetett az ágyába, s amikor ezt környezete kifogásolta, azt válaszolta: az együttérzés fontosabb, mint a tisztaság;

– amikor egy vérző indiánt a cellájába vitt, priorja felháborodottan utalt engedelmességi fogadalmára; Márton válasza: Bocsanat, de nem tudtam, hogy az engedelmesség előbbre való lenne, mint a szeretet.

Többen látták lebegni imádság közben, szobájából fény áradt, amikor Istenével beszélgetett. Több életrajzírója is említi, hogy különösen meghitt kapcsolatban volt a természettel, „szentferenci” módon viszonyult az állatokhoz is.

Az egyik ismerősöm főiskolai tanulmányai során olyan feladatot kapott, hogy fél évig minden nap figyeljen egy fát. Érintse, szagolja, hallgassa, próbáljon eggyé válni vele. Azt gondolom, még rengeteg kiaknázatlan energia rejlik a teremtett világgal való kapcsolatunkban. Férjemmel gyakran járjuk az erdőt, néha csak kiülünk egy dombtetőre, és lessük az állatokat. A körülöttünk levő békeség belénk is hatol.

Márton 59 éves korában halt meg, kortársai ekkor már szentként tisztelték. Testét – amelyen nem találták a bomlás jeleit – 25 év után újratemetették. 1962-ben avatták szentté.

Köszeginé Rihmer Melinda

Források:

https://en.wikipedia.org/wiki/Martin_de_Porres
https://archiv.katolikus.hu/szente_k/1103.html